МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Географічний факультет
Кафедра географії України

Затверджено

на засіданні кафедри *географії України*
факультету *географічного*
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 29 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри: _____ проф. Лозинський Р.М.

Силабус з навчальної дисципліни «Краєзнавство і туризм в освіті», що викладається межах ОПП Середня освіта (Географія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з предметної спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)

Львів – 2024 р.

Назва курсу	Краєзнавство і туризм в освіті
Адреса викладання курсу	вул. Дорошенка 41, 79005, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	географічний факультет, кафедра географії України
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 014.07 Середня освіта (Географія)
Викладачі курсу	Стецюк О. В., к.г.н., доцент, доцент кафедри географії України
Контактна інформація викладачів	oksana.stetsyuk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також проводяться он-лайн консультації через Zoom або подібні ресурси. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено для надання здобувачам необхідних знань, обов'язкових для національної краєзнавчої освіти, для того, щоб вміти проводити комплексне, наукове, всебічне вивчення певної території. Навчальний курс спрямовано на розкриття основних питань краєзнавства і туризму, вивчення засобів навчання та виховання національно-свідомих громадян, а також для посилення активно-туристичного пізнання рідного краю.
Коротка анотація курсу	Даний курс є вибірковою дисципліною з спеціальності 014.07 Географія для освітньої програми з підготовки бакалавра освіти (географія), яка викладається у 6 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Зміст курсу зорієнтований на наукове дослідження рідного краю через призму розвитку туристичної галузі, формування у здобувачів вищої освіти розуміння краєзнавчої сутності туризму, розкриття особливостей туристичних ресурсів України, аналіз даних про сучасний стан та проекти розвитку туризму.
Мета та завдання курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Краєзнавство і туризм» є формування в бакалаврів фахових компетентностей щодо здійснення комплексних наукових краєзнавчих досліджень території країни, синтезу знань про природні та суспільні явища, їхню взаємодію на певній обмеженій території, де ці явища найбільш підвладні впливу місцевих умов, вдосконалення навичок створення краєзнавчо-туристичних маршрутів та кваліфікованого опрацювання наукової краєзнавчо-туристичної літератури. Найважливіші завдання: поглиблення теоретичної фахової підготовки бакалаврів в галузі краєзнавства і туризму; оволодіння сучасними практичними вміннями для проведення краєзнавчо-туристичної досліджень рідного краю.
Література для вивчення дисципліни	Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник / С.П. Кузик. – К.: Знання, 2011. – 271 с. Олішевська Ю.А. Шкільне географічне краєзнавство. Навчальний посібник. - К.: «ФО-П Кравченко» -175 с. Основи краєзнавства : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / кол. авт.; за заг. ред. чл.-кор. НАНУ О. П. Реєнта. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 276 с.

	Основи краєзнавства: навч. посібн. /М.І. Кузьма-Качур М.В. Горват. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 256 с. Основи краєзнавства: підручник для студентів закладів вищої освіти. Вид. 2-ге, доп. / За ред. О. П. Реєнта. НАН України. Національна спілка краєзнавців України. – Київ, 2021. – 376 с. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник / Є.В. Панкова. – К.: Альтерпрес, 2003. – 352 с. Петранівський В.Л., Туристичне краєзнавство: Навч. посіб. — 2-ге вид., виправл. / В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський. – К., 2008. — 575 с. Рутинський М.Й., Стецюк О. В. Туристичний комплекс Карпатського регіону України: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2008. – 440 с. Туристичне намисто України. Атлас / ДНВП "Картографія", Укргеодезкартографія ; відп. ред. Н. О. Крижова, літ. ред. В. З. Пономаренко, ред.: Л. М. Веклич та ін. - К. : ДНВП "Картографія", 2011. - 136 с. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії : Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2006. – 264 с.
Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	Денна форма: 120 год, 64 годин аудиторних занять, 32 год. – лекції, 32 год. – практичні, 56 год. – самостійна робота, кредитів – 4. Заочна форма: 120 год, 20 годин аудиторних занять, 10 год. – лекції, 10 год. – практичні, 100 год. – самостійна робота, кредитів – 4.
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу здобувач буде Знати: теоретичні основи розвитку краєзнавства та географії туризму, методику та джерела туристично-краєзнавчих досліджень, загальні проблеми й організаційні форми українського краєзнавства, сучасний стан та проблеми розвитку туристично-рекреаційного господарства України. Вміти: працювати з науковими джерелами туристично-краєзнавчих досліджень, провести туристично-краєзнавче дослідження краю та оформлювати результати географо-краєзнавчого дослідження, здійснювати розробку туристично-краєзнавчих маршрутів, характеризувати туристично-рекреаційні ресурси областей України.
Ключові слова	Краєзнавство, туризм, туристичне краєзнавство, національне краєзнавство, туристична індустрія, туристично-краєзнавчі ресурси, туристично-краєзнавчі маршрути, краєзнавча робота.
Формат курсу	Очний/заочний
Теми	Подано в таблиці нижче
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з нормативних навчальних дисциплін «Краєзнавство», «Основи географічного українознавства», «Фізична географія України з дидактикою», «Історія України», «Загальне землезнавство» достатніх для сприйняття понятійно-термінологічного апарату географії, розуміння її джерел.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції з мультимедійними презентаціями; практичні (письмове виконання) та семінарські заняття; доповіді, бесіда, дискусія, розповідь, самостійна робота, метод кейсів, творче індивідуальне завдання, проблемно-пошуковий метод – при обговоренні тем і проблемних питань на семінарських заняттях; проектно-орієнтоване навчання..

Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, загальнодоступне програмне забезпечення, доступ до Інтернету, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: активна участь на практичних заняттях – 60 балів, поточне опитування на лекційних заняттях та тестування на них – 20 балів, самостійна робота – 10 балів, індивідуальне завдання – 10 балів. Підсумкова максимальна кількість балів – 100. **Академічна доброчесність**: Роботи здобувачів є їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти відвідають усі зайняття курсу. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.
Питання до заліку чи екзамену.	Предмет передбачає лекційний матеріал, бали нараховуються на основі активності на лекціях, доповідей на семінарах, самостійної роботи. Краєзнавство як наука. Функції краєзнавства. Освітньо-просвітницькі функції краєзнавства. Завдання сучасного краєзнавства. Історія становлення та розвитку краєзнавства в Україні. Методи, джерела і форми краєзнавства. Туристичне краєзнавство. Історія розвитку туристично-краєзнавчої діяльності. Розвиток туристично-краєзнавчої діяльності у XVIII-XIX ст. Основні тенденції розвитку туристично-краєзнавчої діяльності від початку XX ст. до сьогодення. Туристичний ринок послуг. Законодавче забезпечення туристичної діяльності в Україні. Програми розвитку туризму. Статистичні джерела туристичної галузі. Вплив туризму на світову економіку та регіональний розвиток. \ Державна туристична політика України. Діяльність туристичних та краєзнавчих організацій в Україні. Національна спілка краєзнавців України. Суб'єкти туристичної та екскурсійної діяльності. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси областей України Об'єкти природно-заповідного фонду України. Історико-культурні ресурси областей України: Соціально-економічні ресурси туристичної діяльності в Україні. Інфраструктура туризму Краєзнавчо-туристична характеристика західного регіону України Краєзнавчо-туристична характеристика центрального регіону України Краєзнавчо-туристична характеристика східних областей України Краєзнавчо-туристична характеристика південних областей України Основні краєзнавчо-туристичні маршрути регіонів України для школярів Ресурсний потенціал Львова та Львівської області для розробки та впровадження екскурсійних турів, програм розвитку туризму Краєзнавчо-туристичні ресурси міст і сіл України. Краєзнавче дослідження населеного пункту.
Опитування	По завершенню курсу буде надано студентам анкету-оцінку з метою оцінювання якості.

Схема курсу

№	Тема	Лекції, год.		Семінари, практ., год.		Самостійна робота, год.	
		д	з	д	з	д	з
	ЗМ 1. Теоретичні засади краєзнавчо-туристичної діяльності						
1	Вступ. Суть, предмет та завдання курсу. Краєзнавство, рекреація і туризм як суспільне явище	2	1			2	5
2	Туристичне краєзнавство	2				2	5
3	Теоретичні аспекти розвитку туризму	2				2	5
4	Законодавче та правове забезпечення туристичної діяльності в Україні	2	1	2	1	2	5
5	Діяльність туристично-екскурсійних та краєзнавчих організацій в Україні. Україна на міжнародному туристичному ринку	2				2	5
6	Готельне господарство України	2		2	1	2	5
7	Курортне господарство України	2		2		2	5
8	Природні туристично-рекреаційні ресурси областей України	2	1	2	1	2	5
9	Історико-культурні ресурси областей України	2	1	2	1	2	5
10	Соціально-економічні ресурси туристичної діяльності в Україні. Інфраструктура туризму.	2	1	2	1	2	5
	ЗМ 2. Просторові особливості розвитку туризму і рекреації в Україні						
11	Краєзнавчо-туристична характеристика західного регіону України	2	1	5	2	4	5
12	Краєзнавчо-туристична характеристика центрального регіону України	2	1	5	1	4	5
13	Краєзнавчо-туристична характеристика східних областей України	2	1	4	1	4	5
14	Краєзнавчо-туристична характеристика південних областей України	2	1	4	1	4	5
15	Краєзнавчо-туристичні ресурси міст і сіл України. Краєзнавче дослідження населеного пункту.	4	1			6	5
	Виконання індивідуальної дослідницької роботи	-		-		14	25
	Всього	32	10	32	10	56	100

Лекційні заняття (32 год./10 год.)

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади краєзнавчо-туристичної діяльності

Тема 1. Вступ. Суть, предмет та завдання курсу (2 год./1 год.)

Краєзнавство, рекреація і туризм як суспільне явище. Функції краєзнавства. Краєзнавство як наука. Освітньо-просвітницькі функції краєзнавства. Завдання сучасного краєзнавства. Історія становлення та розвитку краєзнавства в Україні. Методи, джерела і форми краєзнавства.

Джерела:

1. Жупанський Я. Про об'єкт і предмет вивчення національного краєзнавства / Я. Жупанський, В. Круль // Краєзнавство. - 1994. - 1. - С. 3-6.
2. Краєзнавство і туризм: освіта, виховання, стиль життя.- К.: Реф.- 1998.
3. Крачило М.П. Краєзнавство і туризм.- К.: Вища школа, 1994.

4. Кузьма-Качур М.І., Горват М.В. Основи краєзнавства: навч. посібн. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. – 256 с.
5. Тімець. О.В. Краєзнавство і туризм. – К.: Знання, 1999.
6. Українське краєзнавство в системі міжінституційних взаємодій: проблеми концептуалізації та практичної реалізації. Збірник матеріалів XV Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції, м. Полтава, 12 грудня 2019 р. / За заг. ред. О.П.Реєнта. Київ: Інститут історії України НАН України, 2019. 184 с.
7. Франко І.Я. Галицьке краєзнавство / Зібрання творів у 50-и томах. К.: Наукова думка, 1986. Т 46. Ч. 2. С. 116 – 150.
8. Дем'янчук Г.С. Українське краєзнавство: сторінки історії. – К., 2006. – 293 с.
9. Дубняк Кость. Що таке краєзнавство // Історія української географії – 2005. – Вип. 12. – С. 44-47.
10. Жванко Л.М. Краєзнавство. Конспект лекцій. – Харків: ХНАМ, 2010. – 163 с
11. Тронько П.Т. Історичне краєзнавство: крок у нове тисячоліття (досвід, проблеми, перспективи). – К., 2000. – 170 с

Тема 2. Туристичне краєзнавство (2 год.)

Історія розвитку туристично-краєзнавчої діяльності. Розвиток туристично-краєзнавчої діяльності у XVIII-XIX ст. Основні тенденції розвитку туристично-краєзнавчої діяльності від початку XX ст. до сьогодення. Зародження туристично-екскурсійної справи. Діяльність краєзнавчо-туристичних товариств.

Джерела:

1. Крачило М.П. Організація роботи з географічного краєзнавства і туризму.- К.: УМКВО, 1988.
2. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / Панкова Є. В. Київ : Альтерпрес, 2003. - 352 с.
3. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / В. Л. Петранівський, М. Й. Рутинський ; за ред. проф. Ф. Д. Заставного. Вид. 2-ге, випр. Київ : Знання, 2008. 575 с.

Тема 3. Теоретичні аспекти розвитку туризму (2 год.)

Основні поняття та терміни в туризмі. Історія туризму. Туристичний ринок послуг. Статистичні джерела туристичної галузі. Вплив туризму на світову економіку та регіональний розвиток. Оцінка умов та чинників функціонування національного туристичного ринку. Географічна структура міжнародних туристичних потоків. В'їзний та виїзний туризм. Проблеми і перспективи розвитку туризму і рекреації в Україні у військовий час. Прогнози розвитку світового туризму.

Джерела:

1. Державна служба статистики України. URL: http: // www.ukrstat. gov.ua
2. Заячук О., Брик С. Історія туризму : навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 200 с.
3. Звіт «Пандемія COVID-19 та її наслідки у сфері туризму в Україні» // Аналітично-дослідницька організація Hotel&DestinationConsulting. – 2020. – 28 с. URL: http://www.ntoukraine.org/assets/files/EBRD-COVID19-Report-UKR.pdf
4. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник / С.П. Кузик. – К.: Знання, 2011. – 271 с.
5. Мальська, М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – Київ : Знання, 2008. – 661 с.
6. Організація туризму : підручник / І. М. Писаревський, С.О. Погасій, М. М. Поколодна та ін.; За ред. І.М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 541 с.
7. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О.О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.
8. Світлична В. Ю. Економіка туризму: підручник / В.Ю. Світлична, С.А. Александрова ; Харків. нац. у-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2022. – 167 с.

Тема 4. Законодавче та правове забезпечення туристичної діяльності в Україні (2 год./1 год.)

Законодавче забезпечення туристичної діяльності в Україні. Основні нормативні акти. Програми розвитку туризму. Державна туристична політика України.

Джерела:

1. Закон України Про туризм. URL: http: // zakon.rada.gov.ua / laws / show/
2. Законодавство України URL: http: // www.rada.kiev.ua
3. Брусільцева Г. М. Правове регулювання туристичної діяльності [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Г. М. Брусільцева, О. Г. Зима. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 214 с.
4. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посіб. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2022. 232 с. https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6351/%D0%9D-135_Korol_Skutar_Anipko_Pravove_28-12-2022%20%281%29.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Тема 5. Діяльність туристично-екскурсійних та краєзнавчих організацій в Україні (2 год.)

Всеукраїнська спілка краєзнавців. Національна спілка краєзнавців України. Просвіта. Пласт. НТШ. Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді та обласні підрозділи. Українське географічне товариство.

Державне агентство розвитку туризму України. Суб'єкти туристичної та екскурсійної діяльності. Національна туристична організація України.

Джерела:

1. Державна агентство розвитку туризму України. URL: www. tourism.gov.ua
2. Інститут історії України НАН України. URL: http://history.org.ua/uk
3. Малюта О. В. «Просвіта» (1868–1939) // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. – К. : Наукова думка, 2012. – Т. 9 : С. 33. – 944 с.
4. Наукове товариство ім. Шевченка. URL: https://ntsh.org/
5. Національна спілка краєзнавців України URL https://nsku.org.ua/
6. Національна туристична організація України URL: https://nto.ua/
7. Пласт - Національна скаутська організація України URL: https://www.plast.org.ua/
8. Туристична бібліотека . URL: http: // tourlib.net
9. Українська географічне товариство. URL: https://geotov.org.ua/
10. Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді. URL: http://ukrjuntur.org.ua
11. Центр українських студій та краєзнавства імені академіка ПТ.Тронька. URL http://tronkocentr.karazin.ua/

Тема 6. Готельне господарство України (2 год.)

Розвиток готельної індустрії в Україні. Міжнародні стандарти до якості готельних послуг. Готельні ланцюги. Сертифікація готельних послуг та послуг харчування. Регіональні відмінності розвитку готельного господарства України.

Джерела:

1. Баженова С., Пологовська Ю., Канцур І. Розвиток готельно-ресторанного бізнесу в умовах сьогодення. Економіка та суспільство. 2022. № 38. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1280
2. Безручко, Л., Білоус, С., & Філь, М. (2023). Готельне господарство України в умовах війни: сучасний стан та перспективи розвитку. Економіка та суспільство, (47). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-43
3. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Готельний бізнес. Теорія і практика. К. : ТОВ «Видавництво "Центр навчальної літератури"», 2019. 472 с.
4. Організація готельного господарства: підручник / Байлік, І. М. Писаревський; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 329 с.

Тема 7. Курортне господарство України (2 год.)

Закон України „Про курорти". Види курортів. Основні курортні заклади України. Територіальна організація санаторно-курортного господарства України. Територіальне планування курортних місцевостей.

Джерела:

1. Заваріка Г.М. Курортна справа: навч. посіб. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 264 с.
2. Клапчук В.М., Мельник Н.В., Мендела І.Я. Курортна справа : організація, територіальне планування, система управління: підручник. Івано-Франківськ, 2023. – 291 с

3. Кравець О. М. Курортологія : підручник / О. М. Кравець, А. А. Рябєв ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 167 с.

Тема 8. Природні туристично-рекреаційні ресурси областей України (2 год./1 год.)

Наукова сутність та суспільне значення рекреації у природному середовищі. Потенціал природних туристично-рекреаційних ресурсів України: кліматичні, водні, орографічні, приморсько-пляжні, біотичні, ландшафтні, бальнеологічні, фітолікувальні, спелеологічні ресурси. Історія заповідної справи в Україні. Об'єкти природно-заповідного фонду.

Джерела:

1. Атлас „Знайомтесь. Україна" / Н.О.Крижова, Л.М. Веклич. – К.: ДНВП „Картографія", 2009. – 144 с.
2. Атлас „Туристичне намисто України"/ Н.О.Крижова. – К.: ДНВП „Картографія", 2010. – 136 с.
3. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України. – Київ: Альтерпрес, 2011. – 462 с.
4. Любіцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України. - К., 2007.
5. Мацола В.І. Рекреаційно-туристичний комплекс України. – Л., 1997. – 259 с
6. Поколодна М. М. Туристські ресурси України : підручник / М. М. Поколодна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 222 с.
7. Рутинський М.Й., Стецюк О. В. Туристичний комплекс Карпатського регіону України: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – XXI, 2008. – 440 с.

Тема 9. Історико-культурні ресурси областей України (2 год./1 год.)

Пам'ятки історії, архітектури, археології, місця, які пов'язані з життям і діяльністю видатних історичних осіб, етнографічні особливості, фольклор, культові споруди, центри прикладного мистецтва та ремесел, виставки, театри, картинні галереї тощо. Спадщина ЮНЕСКО в Україні. Доля пам'яток культури на тимчасово окупованих територіях АР Крим та м. Севастополя, окремих районів Херсонської, Донецької і Луганської областей

Джерела:

1. Managing natural world heritage // World Heritage Resource manual. – UNESCO/ICCROM/ICOMOS/ IUCN. – 2012. – 98 p.
2. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України. – Київ: Альтерпрес, 2011. – 462 с.
3. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження. НАН України, Інститут історії України, Інститут туризму ФПУ. Київ. – 1998. 400 с.
4. Історико-культурний туризм: український та світовий досвід. Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції (Київ, 5 квітня 2019 р.) / Редкол.: О. П. Реєнт (голова), В. П. Капелюшний, І. К. Патриляк, О. П. Гончаров, Н. В. Терес. – К.: «Фоліант», 2019. – 331 с.
5. Любіцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України. - К., 2007.
6. Міністерство культури та інформаційної політики України. Офіційний сайт. Режим доступу: https://mkip.gov.ua/content/normativnopravovi-akti-u-sferi-muzeynoi-spravi.html
7. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні : пам'ятка (уклад. О. О. Скаченко). – К. : Вид. центр КНУКіМ, 2014. – 71 с.
8. Офіційний сайт ЮНЕСКО. Список об'єктів Всесвітньої спадщини - http://whc.unesco.org/en/list//en/news/1049/en/list
9. Охорона культурної спадщини. Нормативна база: 36. документів / УТОППС, Центр пам'яткознавства. - К.: НВП «Ферокол», 2010. - 580 с.
10. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / Панкова Є. В. Київ : Альтерпрес, 2003. - 352 с.
11. Поколодна М. М. Туристські ресурси України : підручник / М. М. Поколодна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 222 с.

Тема 10. Соціально-економічні ресурси туристичної діяльності в Україні. Інфраструктура туризму (2 год./1 год.)

Матеріально-технічна база рекреації і туризму; матеріальне виробництва, яка забезпечує споживачів, об'єкти рекреаційно-туристичної інфраструктури, трудові ресурси. .Туристичні підприємства та їх класифікація. Заклади розміщення туристів. Санаторно-курортне господарство України. Заклади харчування. Транспортна інфраструктура. Поняття та особливості інфраструктури

туризму. Функціональні складові та особливості розвитку. Шляхи оптимізації туристичної інфраструктури. Поняття туристичної привабливості території.

Джерела:

1. Паньків Н. Туристичне ресурсознавство : навч. Посібник. – Львів : Український бестселер, 2011. – 238 с.
2. Поколодна М. М. Туристські ресурси України : підручник / М. М. Поколодна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 222 с.
3. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О.О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.

ЗМ 2. Просторові особливості розвитку туризму і рекреації в Україні

Тема 11. Краєзнавчо-туристична характеристика західного регіону України (2 год./1 год.)

Туристично-краєзнавчі ресурси Західної України. Рекреаційно-туристичний комплекс Рівненської, Волинської, Львівської, Івано-Франківської, Закарпатської, Чернівецької, Хмельницької, Тернопільської областей. Особливості розвитку Карпатського туристичного регіону.

Тема 12. Краєзнавчо-туристична характеристика центрального регіону України (2 год./1 год.)

Туристично-краєзнавчі ресурси центральних областей України. Рекреаційно-туристичний комплекс Київської, Житомирської, Вінницької, Черкаської, Кіровоградської, Чернігівської, Полтавської, Сумської областей та м.Києва.

Тема 13. Краєзнавчо-туристична характеристика східних областей України (2 год./1 год.)

Туристично-краєзнавчі ресурси східних областей України. Рекреаційно-туристичний комплекс Луганської, Донецької, Харківської, Дніпропетровської областей.

Тема 14. Краєзнавчо-туристична характеристика південних областей України (2 год./1 год.)

Туристично-краєзнавчі ресурси Причорномор'я. Рекреаційно-туристичний комплекс Одеської, Миколаївської, Херсонської, Запорізької області, АР Крим.

Тема 15. Краєзнавчо-туристичні ресурси міст і сіл України. Краєзнавче дослідження населеного пункту (4 год./1 год.)

Джерела:

1. Горб К. М., Корнєєв М. В., Бойко З. В. Краєзнавчі ресурси туризму: сутність, складові, групи та блоки. Агросвіт. 2019. № 6. С. 15–19. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.6.15
2. Основи краєзнавства: підручник для студентів закладів вищої освіти. Вид. 2-ге, доп. / За ред. О. П. Реєнта. НАН України. Національна спілка краєзнавців України. – Київ, 2021. – 376 с.
3. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону: монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. Одеса : ОНЕУ, 2016. 262 с.
4. Петранівський В.Л. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. / В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський; за ред. проф. Ф.Д. Заставного. — К.: Знання, 2006. — 575 с.
5. Сич В. А. Систематика і оцінка рекреаційно-туристичного потенціалу регіону на засадах географіч-ного середовища та рекреаційних кластерів. Дис. на здобуття наук. ступ. доктора географічних наук за спеціальністю 11.00.02 – економічна та соціальна географія. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; Львівський національний університет імені Івана Франка. Одеса; Львів, 2021. 364 с.
6. Про затвердження Положення про Всеукраїнську краєзнавчу експедицію учнівської молоді «Моя Батьківщина - Україна». Наказ 04.02.2013 №81. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0287-13#Text

Семінарські та практичні заняття (16 год.)

1. Семінарське заняття (2 год./1 год.)

Нормативно-правова база розвитку туризму в Україні

1. Міжнародні правові документи: загальна резолюція Конференції ООН щодо міжнародного туризму та подорожей (1963), Хартія туризму (1985), Глобальний етичний кодекс туризму (1999), Осакська декларація тисячоліття (2001) тощо.

2. Національне туристичне законодавство в Україні. Закон України «Про туризм». Укази Президента та постанови КМУ

3. Програми розвитку туризму

4. Державне регулювання та управління в галузі туризму. Державна туристична політика

5. Здійснення екскурсійної діяльності в Україні та в області

6. Внутрішній та виїзний туризм українців під час війни.

Джерела:

2. Impact of the Russian offensive in Ukraine on international tourism. Всесвітня туристична організація. URL: https://www.unwto.org/impact-russian-offensive-in-ukraine-on-tourism#:~:text=A%20prolonged%20conflict%20could%20translate,US%24%204.7%20billion%2C%20respectively.
3. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 13, ст.180). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-15#Text 3. Закон України Про внесення змін до Закону України "Про туризм" та деяких інших законодавчих актів щодо основних засад розвитку туризму від 29.09.2020 № 4162. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JI03317A.html
4. Закон України «Про туризм» от 15.09.1995 № 324/95-ВР/ URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_1995_09_15/Z950324.html
5. Законодавство України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws
6. Про курорти. Закон України від 5 жовтня 2000 року № 2026-ІП.
7. Програма розвитку туризму та курортів у Львівській області на 2021 – 2025 роки. Сайт Львівської обласної військової адміністрації. URL: https://loda.gov.ua/documents/35686
8. Результати опитування щодо подорожей Україною під час війни. Державне агентство розвитку туризму України. URL: https://www.tourism.gov.ua/statistic

2. Практична робота (2 год./1 год.)
Готельне господарство України

Завдання 1. Проаналізуйте вимоги до послуг для готелів різних категорій, які передбачені Національними стандартами України: 1) ДСТУ 4268:2003 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги. 2) ДСТУ 4269:2003 Послуги туристичні. Класифікація готелів.

Завдання 2. За даними Державної служби статистики України проаналізувати структуру готельного ринку України та його динаміку за ряд років. Дані подати у вигляді табл. Зробити висновки щодо тенденцій розвитку готельного ринку.

Завдання 3. За даними Державної служби статистики України проаналізувати місткість готельного ринку України у розрізі областей та його динаміку за ряд років. Дані подати у вигляді табл.

Джерела:

1. Державна служба статистики України. Економічна статистика / Економічна діяльність / Туризм. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/
2. Статистичний щорічник України за 2021 р. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/01/Arch_zor_zb.htm
3. Регіони України. 2020 р. Статистичний щорічник. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/Arch_reg.htm
4. ДСТУ 4268-2003. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги ДСТУ 4269-2003 Послуги туристичні. Класифікація готелів. ДСТУ 4527:2006 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення. Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості.

3. Практична робота (2 год.)
Курортне господарство України

Завдання 1. За статистичними даними у формі графіка показати динаміку розвитку рекреаційно-туристичних закладів України. Письмово проаналізувати виявлені тенденції за період 1985-2021 рр.

Завдання 2. У формі кругових діаграм відобразити у %: 1) структуру рекреаційно-туристичних закладів, 2) структуру місткості рекреаційно-туристичних закладів. Зробити висновки щодо трансформації структури після 1990 року та спрогнозувати тенденції подальших зрушень у структурі закладів стаціонарного туризму.

Завдання 3. За статистичними даними розрахувати середньостатистичну рекреаційну місткість оздоровниць у розрізі областей України. На основі отриманих результатів здійснити групування областей за рекреаційною місткістю оздоровчого фонду.

Завдання 4. За статистичними даними на контурній карті здійснити типізацію областей України за: 1) кількістю санаторіїв і пансіонатів з лікуванням (методом якісного фону); 2) загальною рекреаційною місткістю санаторіїв і пансіонатів з лікуванням (методом штриховки). Виявлені закономірності пояснити.

Завдання 5. За статистичними даними на контурній карті здійснити типізацію областей України за: 1) кількістю будинків та пансіонатів відпочинку (методом якісного фону); 2) загальною рекреаційною місткістю будинків і пансіонатів відпочинку (методом штриховки). Виявлені закономірності пояснити.

Джерела:

4. Державна служба статистики України. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
5. Рутинський М.Й. Географія туризму України : Навч.-метод, посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 160 с.
6. Статистичний бюлетень «Санаторно-курортне лікування, організований відпочинок та туризм в Україні». URL: https://www.ukrstat.gov.ua/

7. Семінарське заняття (2 год./1 год.)
Природні краєзнавчо-рекреаційні ресурси областей України
План

1. Поняття природних рекреаційних ресурсів
2. Методи оцінки природних туристичних ресурсів
3. Значення туристичної ренти при використанні природних ресурсів
4. Орографічні умови та їхнє використання в галузі туризму
5. Кліматичні умови та їхня роль в організації туризму
6. Водні рекреаційні ресурси
7. Роль біологічних ресурсів в організації туризму
8. Природні лікувальні ресурси
9. Комплексна оцінка природних умов та ландшафтів

Джерела:

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: методологія та методика аналізу / О. О. Бейдик. – К. : Київ. ун-т, 2001. – 395 с.
2. Коротун І. М. Природні ресурси України : навч. посібник / І. М. Коротун, Л. К. Коротун, С. І. Коротун. – Рівне, 2000. – 192 с.
3. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. — Одеса : ОНЕУ, 2016. — 262 с.
4. Паньків Н. Туристичне ресурсознавство : навч. Посібник. – Львів : Український бестселер, 2011. – 238 с.
5. Поколодна М. М. Туристські ресурси України : підручник / М. М. Поколодна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 222 с.

6. Семінарське заняття (2 год. /1 год.)
Історико-культурні ресурси областей України
План

1. Пам’ятки України у Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО
2. Доля пам’яток культури на тимчасово окупованих територіях АР Крим та м. Севастополя, окремих районів Донецької і Луганської областей
3. Пам’ятки воєнної історії у контексті дослідження історичної пам’яті
4. Проблема збереження пам’яток культури. Відновлення втрачених пам’яток
5. Доля пам’яток культури на тимчасово окупованих територіях АР Крим та м. Севастополя, окремих районів Донецької, Луганської, Херсонської, Запоріжської областей, Миколаївської, Харківської областей
6. Історичні міста та їх спадщина. Пам’ятки архітектури та містобудування
7. Пам’ятки археології України. Пам’ятки державного устрою та суспільного життя України
8. Відображення в пам’ятках історії національно-визвольного руху українського народу

9. Вивчення та збереження пам’яток виробничої діяльності та техніки. Розвиток науки та культури в пам’ятках

10. Пам’ятки монументального мистецтва. Охорона монументальної скульптури в Україні. Культові споруди

11. Біосоціальні туристичні ресурси України

12. Подійні ресурси України. Трансресурсні об’єкти

13. Оцінка культурно-історичних ресурсів

Джерела:

1. Денисенко Г.Г Культурна спадщина у формуванні історичної пам’яті / Г.Г. Денисенко. — К.: Інститут історії України НАН України, 2018. — 319 с.

2. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження. НАН України, Інститут історії України, Інститут туризму ФПУ. Київ. – 1998. 400 с.

3. Історико-культурний туризм: український та світовий досвід. Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції (Київ, 5 квітня 2019 р.) / Редкол.: О. П. Реєнт (голова), В. П. Капелюшний, І. К. Патриляк, О. П. Гончаров, Н. В. Терес. – К.: «Фоліант», 2019. – 331 с.

4. Кот С. І. Про стан збереження культурної спадщини України (Інформаційно-аналітичні матеріали до парламентських слухань «Стан, проблеми та перспективи охорони культурної спадщини в Україні» 18 квітня 2018 р.). – К.: Інститут історії України НАН України. – 43 с.

5. Кот Сергій. Повернення і реституція культурних цінностей у політичному та культурному житті України (XX — поч. XXI ст.): монографія / Сергій Кот. — Київ: Інститут історії України НАН України, 2020. — 1020 с.

6. Міністерство культури та інформаційної політики України. URL: https://mkip.gov.ua/content/normativnopravovi-akti-u-sferi-muzeynoi-spravi.html

7. Паньків Н. Туристичне ресурсознавство : навч. посібник. – Львів : Український бестселер, 2011. – 238 с.

8. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні : пам’ятка (уклад. О. О. Скаченко). – К. : Вид. центр КНУКіМ, 2014. – 71 с.

9. Офіційний сайт ЮНЕСКО. Список об’єктів Всесвітньої спадщини - http://whc.unesco.org/en/list//en/news/1049/en/list

7. Семінарське заняття (2 год./1 год.)

Соціально-економічні ресурси туристичної діяльності в Україні

План

1. Визначення та класифікація соціально-економічних ресурсів туризму
2. Туристична інфраструктура як основа соціально-економічних ресурсів
3. Транспортна інфраструктура України
4. Інфраструктура розміщення та харчування туристів

Джерела:

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: методологія та методика аналізу / О. О. Бейдик. – К. : Київ. ун-т, 2001. – 395 с.

2. Коротун І. М. Природні ресурси України : навч. посібник / І. М. Коротун, Л. К. Коротун, С. І. Коротун. – Рівне, 2000. – 192 с.

3. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник / С.П. Кузик. – К.: Знання, 2011. – 271 с.

4. Мальська, М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – Київ : Знання, 2008. – 661 с.

5. Організація туризму : підручник / І. М. Писаревський, С.О. Погасій, М. М. Поколодна та ін.; За ред. І.М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 541 с.

6. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. — Одеса : ОНЕУ, 2016. — 262 с.

7. Паньків Н. Туристичне ресурсознавство : навч. посібник. – Львів : Український бестселер, 2011. – 238 с.

8. Поколодна М. М. Туристські ресурси України : підручник / М. М. Поколодна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 222 с.

9. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О.О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.

8. Семінарське заняття № (2 год./1 год.)

Туристично-рекреаційна характеристика
Карпатського туристичного регіону

1. Природні і суспільно-економічні передумови розвитку туризму в ТР
2. Туристичний потенціал Львівської області
3. Туристичний потенціал Івано-Франківської області
4. Туристичний потенціал Закарпатської області
5. Туристичний потенціал Чернівецької області
6. Туристично-краєзнавчі маршрути регіону для школярів

Джерела:

1. Атлас „Знайомтесь. Україна” / Н.О.Крижова, Л.М. Веклич. – К.: ДНВП „Картографія”, 2009. – 144 с.
2. Атлас „Туристичне намисто України”/ Н.О.Крижова. – К.: ДНВП „Картографія”, 2010. – 136 с.
3. Масляк П.О. Рекреаційна географія*:* навч. посіб. / П.О. Масляк. - К.: Знання, 2008. - 343 с.
4. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2003. - 352 с.
5. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. / За ред. Заставного Ф.Д. - К.: Знання, 2006. - 575 с.
6. Тараненко І., Воробйова М., Лешак М. Книга-мандрівка. Україна. 2024. – 68 с.

9. Семінарське заняття № (2 год./1 год.)
Туристично-рекреаційна характеристика
Поліського туристичного регіону

1. Природні і суспільно-економічні передумови розвитку туризму в ТР
2. Туристичний потенціал Рівненської області
3. Туристичний потенціал Волинської області
4. Туристичний потенціал Житомирської області
5. Туристично-краєзнавчі маршрути регіону для школярів

Джерела:

1. Атлас „Знайомтесь. Україна” / Н.О.Крижова, Л.М. Веклич. – К.: ДНВП „Картографія”, 2009. – 144 с.
2. Атлас „Туристичне намисто України”/ Н.О.Крижова. – К.: ДНВП „Картографія”, 2010. – 136 с.
3. Масляк П.О. Рекреаційна географія*:* навч. посіб. / П.О. Масляк. - К.: Знання, 2008. - 343 с.
4. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2003. - 352 с.
5. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. / За ред. Заставного Ф.Д. - К.: Знання, 2006. - 575 с.
6. Тараненко І., Воробйова М., Лешак М. Книга-мандрівка. Україна. 2024. – 68 с.

10. Семінарське заняття № (4год./1 год.)
Туристично-рекреаційна характеристика
Подільського туристичного регіону

1. Природні і суспільно-економічні передумови розвитку туризму в ТР
2. Туристичний потенціал Хмельницької області
3. Туристичний потенціал Тернопільської області
4. Туристичний потенціал Вінницької області
5. Туристично-краєзнавчі маршрути регіону для школярів

Джерела:

1. Атлас „Знайомтесь. Україна” / Н.О.Крижова, Л.М. Веклич. – К.: ДНВП „Картографія”, 2009. – 144 с.
2. Атлас „Туристичне намисто України”/ Н.О.Крижова. – К.: ДНВП „Картографія”, 2010. – 136 с.
3. Масляк П.О. Рекреаційна географія*:* навч. посіб. / П.О. Масляк. - К.: Знання, 2008. - 343 с.
4. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2003. - 352 с.

5. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. / За ред. Заставного Ф.Д. - К.: Знання, 2006. - 575 с.
6. Тараненко І., Воробйова М., Лешак М. Книга-мандрівка. Україна. 2024. – 68 с.

11. Семінарське заняття № (4 год./1 год.)
Туристично-рекреаційна характеристика
Придніпровського туристичного регіону

1. Природні і суспільно-економічні передумови розвитку туризму в ТР
2. Туристичний потенціал Київської області
3. Туристичний потенціал Черкаської області
4. Туристичний потенціал Чернігівської області
5. Туристичний потенціал Дніпропетровської області
6. Туристичний потенціал Кіровоградської області
7. Туристичний потенціал Полтавської області
8. Туристично-краєзнавчі маршрути регіону для школярів

Джерела:

1. Атлас „Знайомтесь. Україна” / Н.О.Крижова, Л.М. Веклич. – К.: ДНВП „Картографія”, 2009. – 144 с.
2. Атлас „Туристичне намисто України”/ Н.О.Крижова. – К.: ДНВП „Картографія”, 2010. – 136 с.
3. Масляк П.О. Рекреаційна географія*:* навч. посіб. / П.О. Масляк. - К.: Знання, 2008. - 343 с.
4. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2003. - 352 с.
5. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. / За ред. Заставного Ф.Д. - К.: Знання, 2006. - 575 с.
6. Тараненко І., Воробйова М., Лешак М. Книга-мандрівка. Україна. 2024. – 68 с.

12. Семінарське заняття № (4 год.)
Туристично-рекреаційна характеристика
Слобожанського туристичного регіону

1. Природні і суспільно-економічні передумови розвитку туризму в ТР
2. Туристичний потенціал Луганської області
3. Туристичний потенціал Сумської області
4. Туристичний потенціал Харківської області

Джерела:

1. Атлас „Знайомтесь. Україна” / Н.О.Крижова, Л.М. Веклич. – К.: ДНВП „Картографія”, 2009. – 144 с.
2. Атлас „Туристичне намисто України”/ Н.О.Крижова. – К.: ДНВП „Картографія”, 2010. – 136 с.
3. Масляк П.О. Рекреаційна географія*:* навч. посіб. / П.О. Масляк. - К.: Знання, 2008. - 343 с.
4. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2003. - 352 с.
5. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. / За ред. Заставного Ф.Д. - К.: Знання, 2006. - 575 с.
6. Тараненко І., Воробйова М., Лешак М. Книга-мандрівка. Україна. 2024. – 68 с.

13. Семінарське заняття № (4 год./1 год.)
Туристично-рекреаційна характеристика
Азово-Чорноморського туристичного регіону

1. Природні і суспільно-економічні передумови розвитку туризму в ТР
2. Туристичний потенціал АР Криму
3. Туристичний потенціал Донецької області
4. Туристичний потенціал Запорізької області
5. Туристичний потенціал Миколаївської області
6. Туристичний потенціал Одеської області
7. Туристичний потенціал Херсонської області

Джерела:

1. Атлас „Знайомтесь. Україна” / Н.О.Крижова, Л.М. Веклич. – К.: ДНВП „Картографія”, 2009. – 144 с.
2. Атлас „Туристичне намисто України”/ Н.О.Крижова. – К.: ДНВП „Картографія”, 2010. – 136 с.
3. Масляк П.О. Рекреаційна географія*:* навч. посіб. / П.О. Масляк. - К.: Знання, 2008. - 343 с.
4. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2003. - 352 с.
5. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. / За ред. Заставного Ф.Д. - К.: Знання, 2006. - 575 с.
6. Тараненко І., Воробйова М., Лешак М. Книга-мандрівка. Україна. 2024. – 68 с.

Теми індивідуальних науково-дослідницьких завдань

1. Розвиток сільського зеленого туризму в Україні.
2. Розвиток пізнавального туризму в Україні.
3. Розвиток екологічного туризму в Україні.
4. Розвиток велосипедного туризму в Україні.
5. Розвиток етнічного туризму в Україні.
6. Розвиток ділового туризму в Україні.
7. Розвиток спортивного туризму в Україні.
8. Розвиток курортно-лікувального туризму в Україні.
9. Розвиток річкового туризму в Україні.
10. Археологічні туристичні ресурси регіонів України.
11. Архітектурні туристичні ресурси регіонів України.
12. Музеї та музеї-заповідники – географія музейних міст в Україні.
13. Туристично-краєзнавчі маршрути регіону/області (на вибір) для школярів
14. Етнографічні ресурси: сутність та складові. Географія музеїв – скансенів в Україні.
15. Подієві ресурси, їх види та географічна характеристика.
16. Географія центрів купально-пляжного туризму в Україні.
17. Географія лікувально-оздоровчого туризму в туристичних регіонах світу і в Україні.
18. Географія центів розважального туризму в Україні.
19. Географія районів розвитку круїзного туризму в світі.
20. Географія центрів розвитку гірськолижного туризму в Україні.
21. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму в країні.
22. Географічна характеристика екстремального та пригодницького туризму в Україні.
23. Географія центрів релігійного туризму у християнстві в Україні.
24. Географія центрів релігійного туризму в іудаїзмі в Україні.
25. Вплив війни на розвиток туризму в Україні.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Перелік завдань
1	Провести рекреаційно-туристичну характеристику Львівської області.
2	Дати характеристику розвитку гірськолижного туризму в Україні.
3	Відповідно до Стратегії розвитку проаналізуйте розвиток і промоцію рекреаційного потенціалу Львівської області. Джерела: Стратегія розвитку Львівської області на період 2021-2027 років. URL: https://loda.gov.ua/documents/49999
4	Опишіть краєзнавчо-туристичні маршрути України, основні туристичні центри та проекти по розвитку туризму. URL: https://vidviday.ua/
5	Вивчити об’єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні. Софійський собор. Києво-Печерська лавра. Ансамбль історичного центру Львова. Історичний центр Одеси. Пункти геодезичної дуги Струве. Одвічні букові ліси Карпат. Резиденція Буковинських митрополитів.

6	Туристичні ресурси в сучасних світових та національних конкурсах-проектах: «Нові сім чудес світу», «Нові сім природних чудес світу», «Сім чудес України», «Сім природних чудес країни» та ін.
7	Проаналізуйте маршрути, присвячені козацькій спадщині в Україні // Атлас «Туристичне намисто».
8	Проаналізуйте маршрути замками і фортецями України // Атлас «Туристичне намисто».
9	Охарактеризуйте основні пам'ятки Трипільської культури // Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство.
10	На контурній карті України нанести основні туристичні центри АР Крим // Атлас «Туристичне намисто».

Джерела для вивчення курсу:

1. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: Навчальний посібник.-2-ге вид. К.: Альтерпрес, 2012. 444 с.
2. Брижак Н.Ю. "Краєзнавча та туристична робота". Курс лекцій для студентів: – Мукачево: МДУ, 2012. – 116 с.
3. Верменич Я. Регіональна аналітика в Україні: сучасні дискурси соціогуманітаристики. Аналітична записка / Відповідальний редактор В.А. Смолій. – К.: Інститут історії України НАН України, 2018. – 110 с.
4. Географічна енциклопедія України. Т.І, Т.2 – К.: УРЕ, 1990.
5. Голубко В., Качараба С., Середяк А. Історичне краєзнавство. Навчальний посібник. – Ч.І. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 130 с.
   Денисенко Г.Г Культурна спадщина у формуванні історичної пам'яті / Г.Г. Денисенко. — К.: Інститут історії України НАН України, 2018. — 319 с.
6. Дністрянська Н. Географія поселень Львівської області [Текст] / Н. Дністрянська, М. Дністрянський. - Л. : ВНТЛ, 2001. - 56 с.
7. Житомиру — 1135. Науковий збірник «Велика Волинь». Матеріали Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції (Житомир, 27-28 вересня 2019 р.). Вип. 59 / Упоряд. П.С. Скавронський — Бердичів : ФОП Мельник М.В., 2019. — 520 с.
8. Зеленин С. М. Краєзнавча підготовка туриста / С. М. Зеленін. Київ : Здоров'я, 1972. 100 с.
9. Зубрицький Д. Хроніка міста Львова. Львів: Вид-во «Центр Європи», 2006 р., 602 с., 23 іл.
10. Інформація про стан національно-патріотичного виховання дітей та молоді та розвиток туристсько-краєзнавчого напряму позашкільної освіти в 2021 році. Кількість музеїв при закладах освіти в Україні. Режим доступу: https://patriotua.org/pro-nas/plany-ta-zvity/
11. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження. НАН України, Інститут історії України, Інститут туризму ФПУ. Київ. – 1998. 400 с.
12. Історико-культурний туризм: український та світовий досвід. Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції (Київ, 5 квітня 2019 р.) / Редкол.: О. П. Реєнт (голова), В. П. Капелюшний, І. К. Патриляк, О. П. Гончаров, Н. В. Терес. – К.: «Фоліант», 2019. – 331 с.
13. Історичне краєзнавство. Напрями та методи історико-краєзнавчих досліджень: курс лекцій / В. Є. Голубко, А. В. Середяк, Р. Я. Генега та ін. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 304 с.
14. Історія Львова. У трьох томах. / Редколегія Я. Ісаєвич, М. Литвин, Ф. Стеблій. – Т.1. – Львів: Центр Європи, 2006. – 296 с.
15. Історія Львова. У трьох томах. / Редколегія Я. Ісаєвич, М. Литвин, Ф. Стеблій. – Т.2. – Львів: Центр Європи, 2007. – 559 с.
16. Історія Львова. У трьох томах. / Редколегія Я. Ісаєвич, М. Литвин, Ф. Стеблій. – Т.3. – Львів: Центр Європи, 2007. – 575 с.
17. Історія міст і сіл України. В 26 т. Львівська область. – К.: УРЕ, 1967. – 980 с. Електронна версія. URL: http://resource.history.org.ua/item/0010407
18. Коваль А. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Наук.-попул. вид., К.: Либідь, 2001. - 304 с.
19. Костриця М.Ю., Обозний В.В. Шкільна краєзнавчо-туристична робота: навч. посібник. – К.: Вища школа, 1995.

20. Кот С. І. Про стан збереження культурної спадщини України (Інформаційно-аналітичні матеріали до парламентських слухань «Стан, проблеми та перспективи охорони культурної спадщини в Україні» 18 квітня 2018 р.). – К.: Інститут історії України НАН України. – 43 с.
21. Кот Сергій. Повернення і реституція культурних цінностей у політичному та культурному житті України (XX — поч. XXI ст.): монографія / Сергій Кот. — Київ: Інститут історії України НАН України, 2020. — 1020 с.
22. Краєзнавство і туризм: освіта, виховання, стиль життя.- К.: Реф.- 1998.
23. Крачило М.П. Краєзнавство і туризм.- К.: Вища школа, 1994.
24. Крачило М.П. Організація роботи з географічного краєзнавства і туризму.- К.: УМКВО, 1988.
25. Культурна спадщина України : бібліогр. покажч. / уклад.: В. В. Степко, Г. О. Стешенко, Т. В. Улятовська, А. А. Чернявська ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Бібліотека. – К., 2012. – 140 с.
26. Лозинський Р., Закутинська І., Стецюк О., Безручко Л., Пановик П. Сучасний просторовий розвиток малих туристичних міст Галичини: приклад Золочева Львівської області. Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2024. Випуск 57. С. 112–128. http://dx.doi.org/10.30970/vgg.2024.57.10675
27. Львівська область. Географічний атлас. Серія «Моя мала Батьківщина». - К.: Мапа, 2021. – 20 с.
28. Любіцева О. О. Музейний туризм: навчальний посібник. / О. О. Любіцева, Т. І. Шпарага – К., 2021. – 150 с.
29. Майко С. М. Шкільний музей як форма додаткової освіти. Педагогічний пошук. 2017. № 2. С. 64–66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedp_2017_2_17
30. Минуле і сучасне Волині та Полісся. Старовижівщина та її населені пункти в історії України та Волині. Науковий збірник. Випуск 70. Матеріали Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції, Луцьк-Стара Вижівка. Упоряд.: Г. Бондаренко, В. Недзельський, А. Силюк, С. Чибирак. Луцьк, 2021. – 222 с.
31. Минуле і сучасність: Таврія. Херсонщина. Каховка: збірник матеріалів ІІІ Всеукраїнської науковопрактичної краєзнавчої конференції (14 – 15 вересня 2018 р.) / Упоряд. М. В. Гончар. – Каховка – Херсон: Гілея, 2018. – 194 с.
32. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. — Одеса : ОНЕУ, 2016. — 262 с.
33. Пангелов Б.П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей. Київ: Академвидав, 2010. 248 с.
34. Пангелов Б.П. Теоретико-методологічні засади туристсько-краєзнавчої роботи у вищих навчальних закладах. Навчально-методичний посібник. Переяслав-Хмельницький: ФОП – Лукашевич О.М., 2015, 202 с.
35. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / Панкова Є. В. Київ : Альтерпрес, 2003. - 352 с. : іл.
36. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник / Є.В. Панкова. – К.: Альтерпрес, 2003. – 352 с.
37. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / В. Л. Петранівський, М. Й. Рутинський ; за ред. проф. Ф. Д. Заставного. Вид. 2-ге, випр. Київ : Знання, 2008. 575 с.
38. Петров В. Місце фольклору в краєзнавстві // Етнографічний вісник. — 1925. — Кн. 1. — С. 12-21.
39. Південний захід. Одесика. Історико-краєзнавчий науковий альманах. - Вип. 31 - Одеса: Друкарський дім, 2021. – 272 с.
40. Південний захід. Одесика. Історико-краєзнавчий науковий альманах. - Вип. 26. - Одеса: Друкарський дім, 2019. – 280 с.
41. Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : збірник наукових праць. Вип. 8 / відп. ред. М. І. Михайлуца. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 480 с.
Південний захід. Одесика. Історико-краєзнавчий науковий альманах. - Вип. 30 - Одеса: Друкарський дім, 2021. – 280 с.
42. Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : збірка наукових праць. Вип. 7 / відп. ред. М. І. Михайлуца. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. – 608 с.

43. Правила проведення подорожі учнівської та студентської молоді України (Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.03.2006. № 237.
44. Природа Львівської області/ За ред. К.І.Геренчука. – Львів: вид-во Львів. ун-ту. 1972.
45. Програма розвитку краєзнавства на період до 2025 р. Проект. URL: http://history.org.ua/JournALL/kraj/kraj_2013_1/2.pdf%20
46. Програма розвитку туризму та курортів у Львівській області на 2021 – 2025 роки. URL: https://loda.gov.ua/documents/35686
47. Реєнт О. Освітянське краєзнавство як загальнодержавна справа / Всеукраїнська нарада з питань викладання навчального курсу «Основи краєзнавства» у закладах вищої освіти. Матеріали та документи. Київ, 24 травня 2018 р. / Науковий редактор О. П. Реєнт, відповідальний редактор О. А. Удод. – К., 2018. – 112 с.
48. Січеславщина [Текст]: Краєзнавчий альманах. Вип. 8. / Дніпропетровська обласна організація Національної спілки краєзнавців України; упоряд. І.О. Кочергін.– Дніпро: ДОУНБ, 2018.– 208 с
49. Смолій В., Якубова Л. Донеччина і Луганщина: місце в модерному українському національному проекті. Аналітична доповідь / Відповідальний редактор В. Смолій. – К.: Інститут історії України НАН України, 2015. – 62 с.
50. Смолій В.А. Енциклопедичний довідник з туризму. Київ, 2006. Устименко Л.М., Афанасьєв І.Ю. Історія туризму: Навчальний посібник. 4- ге вид., переробл. та допов. Київ: Альтерпрес, 2017. 372 с.
51. Список музеїв при закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти, які знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України (станом на 01.10.2021 року). Режим доступу: https://docs.google.com/document/d/13zQtaksJGb4_twCFv09avVoAuNj8C5_9/edit
52. Статистична інформація. Туризм. Статистичний збірник «Готелі та інші місця для тимчасового проживання». Статистичний збірник «Туристична діяльність в Україні». Статистичний збірник «Оздоровлення дітей у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку влітку». Статистичний збірник "Колективні засоби розміщування в Україні". Статистичний бюлетень «Санаторно-курортне лікування, організований відпочинок та туризм в Україні». URL: https://www.ukrstat.gov.ua/
53. Статистичний щорічник Львівської області 2021. Статистичний щорічник. – Львів, 2022. 304 с. https://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/publ/2022/2021.pdf
54. Стецюк О. В. Народне Маркіянове свято на Білій горі (краєзнавчий нарис // Сучасні напрямки розвитку географії України: монографія / [за заг. редакцією проф. Лозинського Р. М.]. – Львів, 2022. – С. 174-194.
55. Стецюк О. В., Склярська О. І., Етнографічні музеї як популярні туристично-краєзнавчі дестинації в Україні. С. 1729- 1744 // «Вісник науки та освіти» (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2024. Випуск № 2(20) 2024. С. 1786. https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-2(20)-1729-1744
56. Стецюк О. Підтримка розвитку smart-туризму в містах Європи: політика і практика. III Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Альтернативний туризм», Львівський державний університет фізичної культури Імені Івана Боберського, 17 жовтня 2024 р.
57. Стецюк О. Тематичні парки дозвілля та розваг в Україні / Оксана Стецюк // Сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності : зб. тез. II Міжнар. наук.- практ. конф. (7-8 жовт. 2021 р.). - Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2021. - С. 231-235.
58. Стецюк О., Лозинський Р. З історії оздоровниць Галичини: водолікарня в містечку Сасів Золочівського повіту. Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2024. Випуск 57. С. 175–190. http://dx.doi.org/10.30970/vgg.2024.57.10681
59. Стецюк О.В., Періг Т.В. Туризм вузькоколійками в Україні: пропозиція, особливості, розвиток за умов воєнного стану // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті: Зб. наук. праць. 2023. No 2 (83). С.118-130.
60. Стецюк О.В., Лозинський Р.М. Туристично-рекреаційний потенціал Сколівських Бескид для організації краєзнавчо-освітніх подорожей школярів (на прикладі с. Тухля) / Актуальні питання у сучасній науці №7 (13) 2023. С. 694-706. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-7(13)-694-706

61. Сторінки життя і діяльності знаних людей Олеського краю: Науково-історико-краєзнавче видання / укладачі: С. П. Позняк, О. В. Стецюк. — Львів ; Олесько, 2016. – 168 с.
62. Сумські історико-краєзнавчі студії. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Суми, 5 листопада 2020 р.) / Редкол.: Д. В. Кудінов (відповідальний редактор), О. М. Клочко, М. А. Михайліченко, В. О. Оліцький, Н. В. Сидоренко. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2020. – 409 с.
Музейна справа на Житомирщині: історія та сучасність. Науковий збірник «Велика Волинь». Матеріали Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції (Житомир, 8-9 жовтня 2020 р.). Вип. 60 / Упоряд. П.С. Скавронський — Бердичів : ФОП Мельник М.В., 2020. — 532 с.
63. Сучасна українська історіографія краєзнавчого руху у Галичині 30-х рр. XIX – 30-х рр. XX ст. [Текст]: монографія / Олена Дутчак / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ: НАІР, 2012. – 275 с.
64. Сучасний Львів. С. 176 – 268. // Доктор географії Олена Степанів / Упорядник О.Шаблій. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 324 с.
65. Тараненко І., Курова Ю. та ін. Книга-мандрівка. Україна.. https://theukrainians.org/chytanka/knyha-mandrivka-ukraina/
66. Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції // Збірник наукових праць. – Кропивницький. – ЛА НАУ, 2019. – 425 с.
67. Туристична діяльність: нормативна база. Київ : КНТ, 2005. 448 с.
68. Українське краєзнавство в системі міжінституційних взаємодій: проблеми концептуалізації та практичної реалізації. Збірник матеріалів XV Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції, м. Полтава, 12 грудня 2019 р. / За заг. ред. О.П.Реєнта. Київ: Інститут історії України НАН України, 2019. 184 с.
69. Форум краєзнавців Донеччини. Доповіді учасників / за ред. Н. Р. Темірової. Вінниця–Слов'янськ: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 220 с.
Студії з історії Центральної України. Випуск І: Державний архів Кіровоградської області у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях (2013–2019): Збірник статей та матеріалів. [Кол. авт.: Оксана Бабенко, Олег Бабенко, Роман Базака та ін.] / Упоряд.: Оксана Бабенко, Олег Бабенко, Тетяна Гончарова, Вадим Колєчкін, Василь Орлик / – Кропивницький: Центрально-Українське видавництво, 2020. – 374 с.
70. Хмельницькі краєзнавчі студії: науково-краєзнавчий збірник / [редкол. Баженов Л.В. (голова), Блажевич Ю.І. (співголова), Єсюнін С.М. (відп. секр.) та ін.] – Хмельницький : ФОП Стрихар А. М., 2021. – Вип. 32. – 230 с.
71. Шишка О. Наше місто - Львів [Текст]: посіб. з курсу «Львовознавства». Ч.І - Л.: Центр Європи, 2002. – 192 с.

Система оцінювання та вимоги

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про контроль та оцінювання здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка від 2.03.2020 р. (https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/reg_education-results.pdf).

Згідно Положення «Порядок визнання у Львівському національному університеті імені Івана Франка результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті» від 05.01.2024 р. (https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/Nova-redaktsiia-polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf), можливе зарахування результатів навчання з окремої теми/тем, розділу, індивідуального завдання чи дисципліни в цілому, здобутих за цими видами освіти. Обсяг зарахування в годинах/кредитах ECTS визначається згідно переліку компетентностей і результатів навчання, передбачених програмою. Зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється у відповідності до пунктів 2.7-2.12 названого Положення.

Розподіл балів, які отримують студенти

Критерії оцінювання знань студентів	**Бали дли рейтингу**	**Максимальна кількість балів**

1. Бали поточної успішності за участь у семінарських та практичних заняттях	
Критерії оцінювання	**5 бали**
студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	**5**
студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	**4**
студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	**3**
– студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	**2-1**
- Студент не володіє матеріалом.	**0**
2. Самостійна робота студентів (СРС)	
Критерії оцінювання	
Самостійна робота (тестування за результатами виконаних самостійних робіт) Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (виконанні залікового модулю, на іспиті).	**10**
3. Індивідуальна робота студента (ІНДР)	
Критерії оцінювання	**10 балів**
▪ робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	**10**
▪ робота захищена, але є певні неточності	**9-6**
▪ робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	**5-3**
▪ робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	**2-1**
▪ роботу не виконано.	**0**
4. Модульний контроль	
Критерії оцінювання	**10 балів**
1. Перший рівень (6 завдань) – завдання із вибором відповіді – тестові завдання. Завдання із вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється ***0,3 бала. (максимально 6 х 0,5 = 3 бал).*** **2. Другий рівень (3 завдання) – завдання з короткою відповіддю.** Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі. За кожне правильно виконане завдання студенту виставляється ***1 бала***. ***(максимально 3 х 1 = 3 балів).*** **3. Третій рівень (2 завдання) – завдання з розгорнутою відповіддю (повне обґрунтування відповіді).** В цих завданнях потрібно зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, то слід проілюструвати думки схемами, графіками, таблицями. Оцінювання завдань третього рівня ***2 бала***: ***(максимально 2 х 2 = 4 бали).***	
5. Залік	

Залік як форма підсумкового контролю виставляється на основі загальної кількості балів набраних упродовж семестру.	

Очне навчання:

Поточний та модульний контроль				
Семінарські та практичні заняття 12 занять (5 балів) (60 балів)	Індивідуальна робота студента (ІНДР) (10 балів)	Самостійна робота студентів (10 балів)	Модульний контроль (2х10 балів = 20 балів)	РАЗОМ – 100 балів

Заочне навчання:

Поточний та модульний контроль				
Семінарські та практичні заняття (5 балів) (30 балів)	Індивідуальна робота студента (ІНДР) (20 балів)	Самостійна робота студентів (20 балів)	Модульний контроль (1х30 балів = 30 балів)	РАЗОМ – 100 балів

Критерії оцінювання результатів навчання

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90-100	Студент демонструє грунтовні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-балової оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого силабусом навчальної дисципліни, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.
81-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.
71-80	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається
61-70	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.
51-60	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює виконує практичні завдання дисципліни. Виконання

	практичних (індивідуальних, контрольних) завдань значно формалізовано, відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
21-50	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є не правильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.
1-20	Студент повністю не виконав вимог програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни